

Opovrzení: Tichý hřích srdce

Tomáš Vrbata

„Co vychází z člověka, to člověka znesvěcuje. Neboť z nitra, z lidského srdce, vycházejí zlé myšlenky...“ (Marek 7,20–23)

Život s Bohem není především o znalosti Bible. Je o živém vztahu s Pánem Ježíšem Kristem skrze Ducha svatého. Písmo je Božím slovem a právě Duch svatý nás uvádí do jeho Pravdy a proměňuje naše srdce do Kristovy podoby.

Proto Pán Ježíš znovu a znovu neobracel pozornost svých učedníků pouze na jejich skutky, ale především na stav jejich srdce. Věděl totiž, že právě odtud vychází celý náš život.

„Především střež své srdce, vždyť z něho vychází život.“ (Příslaví 4,23)

Jedním z nejzákeřnějších postojů, který se může v lidském srdci usadit, je opovrzení.

Ne proto, že je hlasité. Právě naopak. Přichází tiše. Nenápadně. A často se tváří jako něco správného.

Může se schovat za horlivost pro pravdu, za obranu zdravého učení, za službu, za zkušenosti nebo dokonce za duchovní rozlišování.

Právě proto je tak nebezpečné.

Rozlišování není opovrzení

Pán Ježíš nás nikdy nevedl k duchovní slepotě. Naopak. Skrze Ducha svatého i své Slovo nás učí rozlišovat Pravdu od lži, dobré ovoce od špatného i působení různých duchů.

Rozlišování je znakem duchovní zralosti.

Rozlišování však nikdy neopovrhne člověkem.

Rozlišování hledá Pravdu.

Opovrzení člověka předem odepisuje.

Ježíš dokázal velmi jasně pojmenovat hřích, pokrytectví i falešné učení. Přesto nikdy neopovrhoval člověkem. Miloval i ty, kterými ostatní pohrdali.

Jak opovrzení vzniká?

Nikdo se jednoho dne nerozhodne: „Od dneška budu druhými pohrdat.“

Tak to nefunguje.

Opovrzení se do srdce dostává postupně.

Formuje ho prostředí, ve kterém žijeme. Lidé, kterým nasloucháme. Skupina, se kterou se ztotožňujeme. Přijímáme její způsob myšlení, její slovník i její pohled na druhé lidi.

Aniž si to uvědomíme, začneme se dívat stejnými očima.

Pak už stačí zaslechnout jméno určitého člověka, církve, služby nebo skupiny lidí a v našem nitru se okamžitě objeví odpor.

Ještě jsme nic neposoudili.
Ještě jsme nic nezkoumali.
Ještě jsme nehledali Pravdu.
Ale naše srdce už rozhodlo.
A právě zde začíná i ten duchovní problém.
Co když ty pocity nepocházejí z toho druhého?
Možná právě zde bychom se měli na chvíli zastavit.
Proč někdy vůči určitým lidem cítíme téměř okamžitý odpor?
Proč se objeví předsudky ještě dříve, než druhého vůbec vyslechneme?
Proč nás některé skupiny lidí dokážou rozčítit už jen svou existencí?
Často máme za to, že problém je v nich.
Ale co když Duch svatý v tu chvíli odhaluje něco mnohem hlubšího?
Co když nekonfrontuje toho druhého člověka, ale naše vlastní srdce?
Opovržení totiž vytváří předsudky.
A předsudky vytvářejí pocity, které potom mylně považujeme za správné duchovní rozlišování.
Proto je tak důležité dovolit Duchu svatému, aby zkoumal naše srdce.
Milosrdný Samařan
Jedním z nejsilnějších obrazů opovržení je podobenství o milosrdném Samařanovi.
Samařané byli pro mnoho Židů lidmi, kterými pohrdali. Mezi oběma skupinami existovala
hluboká historická nevraživost.
Přesto právě Samařana si Ježíš zvolil za hrdinu svého podobenství.
Na cestě ležel zraněný člověk.
Kněz kolem něj prošel.
Levita kolem něj prošel.
Teprve Samařan se zastavil.
Neptal se, zda si pomoc zaslouží.
Neřešil, z jaké skupiny pochází.
Jeho srdce bylo pohnuto soucitem.
Ježíš tím převrátil lidské myšlení naruby.
Ukázal, že člověk, kterým společnost opovrhne, může mít Kristovu lásku blíž než ten, kdo se
považuje za duchovně vyspělého.
Opovržení člověka mine.
Láska se zastaví.
Ježíš šel vždy proti opovržení
Mluvil se samařskou ženou u studny.

Vešel do domu Zachea, kterým všichni pohrdali.

Dotýkal se malomocných.

Odpustil ženě přistižené při cizoložství a vyzval ji k novému životu.

Ne proto, že by zlehčoval hřích.

Ale proto, že nikdy nepřestal vidět hodnotu člověka.

Nejsilnější varování zaznívá v podobenství o farizeovi a celníkovi.

Lukáš píše:

„Těm, kteří spoléhali sami na sebe, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, pověděl toto podobenství...“ (Lukáš 18,9)

Farizeus měl správné náboženství.

Správnou teologii.

Správné skutky.

Ale jeho srdce bylo plné opovržení.

A právě proto odešel neospravedlněn.

Střežme své srdce

Možná největší nebezpečí opovržení spočívá v tom, že ho často vidíme u druhých, ale jen velmi těžko u sebe.

Právě proto David volal:

„Zkoumej mě, Bože, a poznej mé srdce. Zkoušej mě a poznej mé úmysly. Hleď, zda nejsem na cestě trápení, a ved' mě cestou věčnosti.“ (Žalm 139,23–24)

To by měla být modlitba každého učeníka Ježíše Krista.

Protože opovržení nezačíná na rtech.

Začíná v srdci.

A tam chce Duch svatý přinést světlo.

Tam chce uzdravit naše postoje.

Tam chce obnovit Kristův charakter.

Protože tam, kde vládne Kristovo srdce, není místo pro opovržení.

Je místo pro Pravdu.

Pokoru.

Milosrdenství.

A Lásku.

To všechno ke slávě našeho Pána Ježíše Krista.

Publikováno FCB Tomáš Dita Vrbatovi